

Chương trình dành cho cha mẹ trẻ tự kỷ

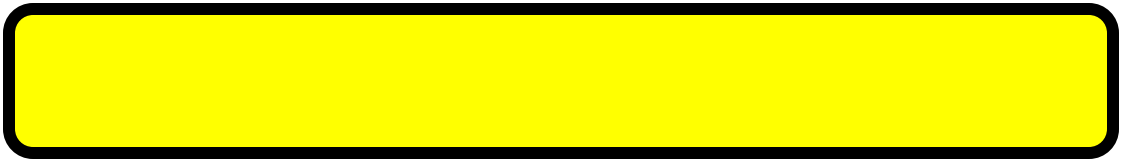
Hành vi

Những điểm chính

- Mục đích của hành vi là đáp ứng được nhu cầu.
- Những vấn đề về hành vi có thể là để giao tiếp một điều gì đó về nhu cầu không được đáp ứng của trẻ.
- Hành vi có thể thay đổi khi môi trường thay đổi.

W.O.T.C.H. Team

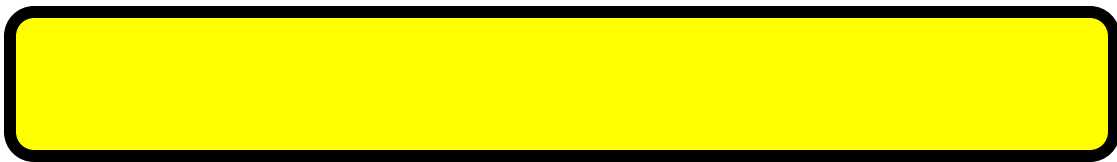
Phân tích hành vi

Điểm cần lưu ý

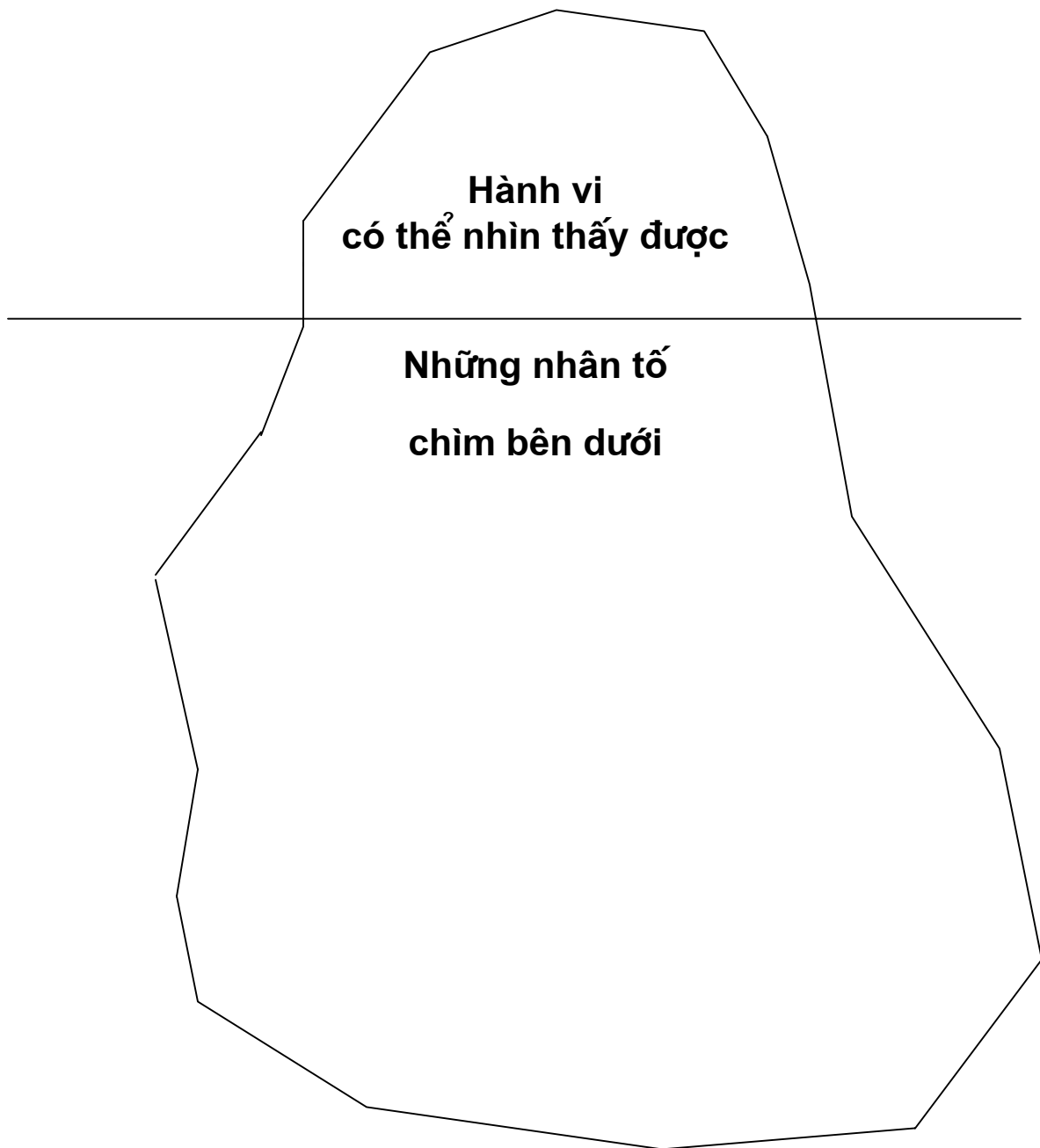
Bạn đã làm gì?

Giao tiếp	Bạn đã tạo cơ hội và thời gian cho trẻ giao tiếp chưa? Bạn đã bao giờ sử dụng các dấu hiệu về thị giác để giúp trẻ hiểu cái gì sẽ diễn ra, người ta among đợi ở trẻ cái gì	
Lựa chọn	Bạn đã bao giờ cho trẻ lựa chọn hoạt động chưa?	
Môi trường	Bạn đã bao giờ thử điều chỉnh môi trường như tạo ra các cấu trúc, hay làm giảm các thứ làm trẻ sao lãng chưa?	
Nhu cầu về thể chất	Bạn đã bao giờ kiểm tra xem trẻ có bị ốm hay bị đau ở đâu không?	
Tương tác	Bạn đã bao giờ đáp ứng những nhu cầu đòi chú ý của con bạn chưa? Hay đã bao giờ bạn thử trao đổi với những thành viên/người lớn khác trong gia đình? Thay đổi vị trí? Ví dụ như ngồi trên sàn với con bạn?	
Sự thư giãn	Bạn đã bao giờ dạy trẻ các kỹ thuật thư giãn như thở sâu, nhạc nhẹ, êm dịu, những bài tập thể chất nhẹ nhàng chưa?	
Các kỹ thuật làm cho trẻ dịu lại	Bạn đã bao giờ thử làm trẻ dịu lại bằng lời như: giúp trẻ nói lên cảm xúc của mình, thông cảm, làm cho trẻ yên lòng, dùng lời nói tên cảm xúc.	
Lắng nghe	Bạn đã bao giờ quan sát, đọc các ký hiệu, thu nhận các dấu hiệu về việc trẻ đang cảm thấy như thế nào không?	
Nhạy cảm	Bạn đã bao giờ tránh đối đầu và giúp trẻ lấy lại sự tự tin, lòng tự trọng, sự tự tôn của bản thân chưa?	

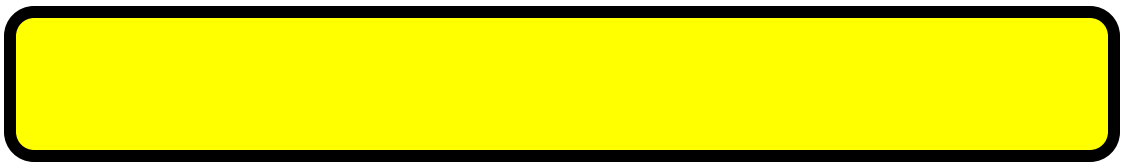
W.O.T.C.H.Team

Tảng băng hành vi

Metaphor from TEACCH: Schopler 1995

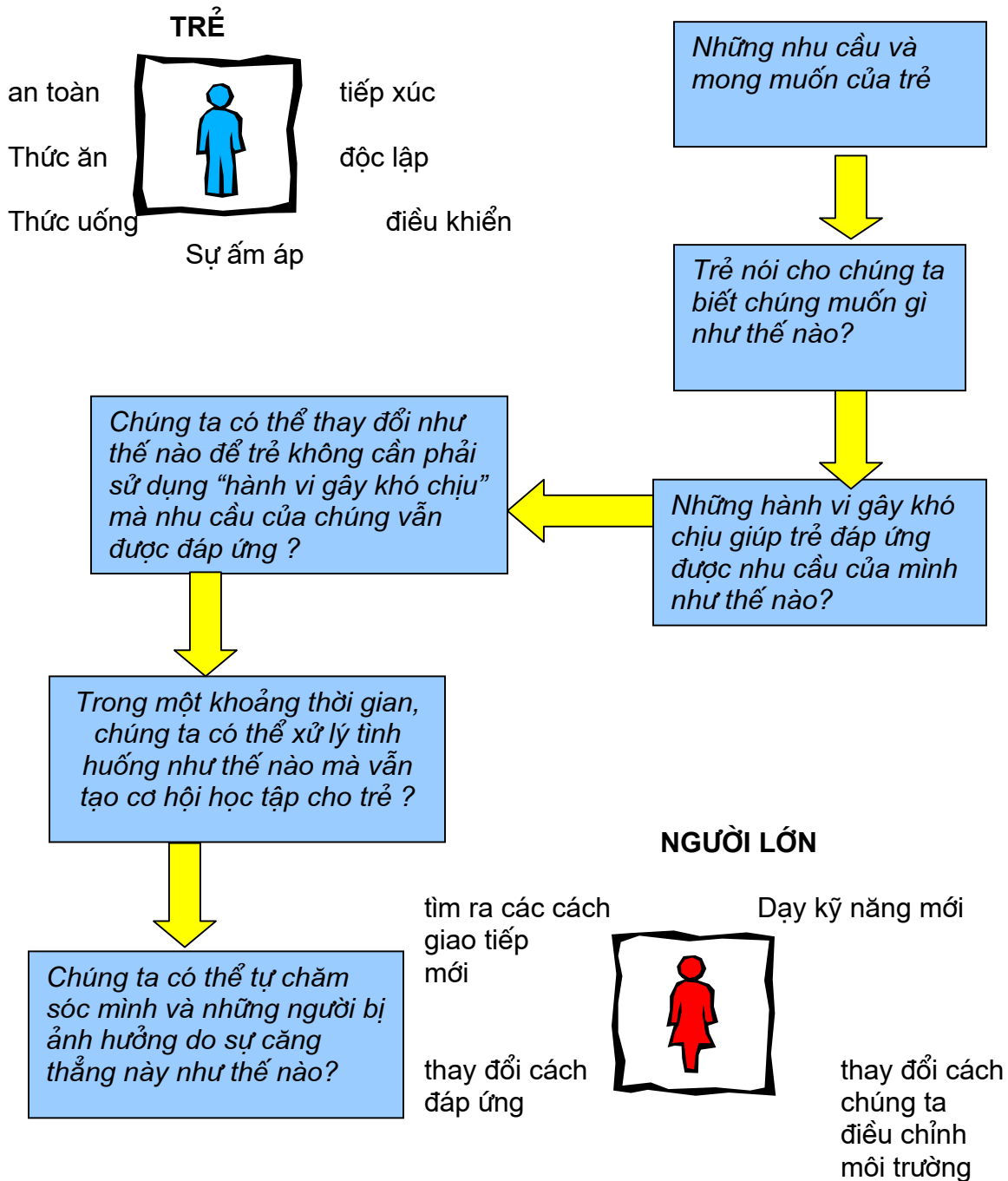

Trẻ đang nói gì?

Trẻ làm thế nào để cho chúng ta biết khi chúng:

	<i>Trẻ nói gì?</i>	Trẻ làm gì?
Cảm thấy buồn chán		
Cảm thấy buồn		
Cảm thấy vui sướng		
Mệt mỏi		
Muốn đi ra ngoài		
Sợ hãi		
Thích một ai đó		
Không thích một ai đó		
Muốn được ở lại một mình		
Cần sự giúp đỡ		
Đau		
Cảm thấy bế tắc		

Hiểu và đáp ứng hành vi gây khó chịu của trẻ

Các kiểu củng cố

- Chú ý

Sự chú ý của người khác

- Những thứ nhìn thấy được

Một cái gì đó yêu thích, ăn được hoặc hoạt động

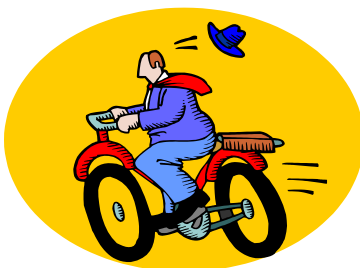

- Giác quan

Âm thanh, kết cấu, mùi, vị, cảnh dựa trên thính giác, thị giác, vị giác, khứu giác, xúc giác tạo nên sự thích thú

- Thoát

Thoát khỏi những yêu cầu về thể chất hoặc lời nói

Sử dụng chiến lược dạy theo một chương trình cố định để ngăn ngừa những hành vi có vấn đề

Những khó khăn trong việc hiểu và những vấn đề về tổ chức và ghi nhớ theo chuỗi làm cho trẻ Tự kỷ khó biết được người ta mong đợi ở chúng điều gì.

Một chương trình cố định sẽ giúp chúng ta vượt qua những khó khăn này. Ví dụ:

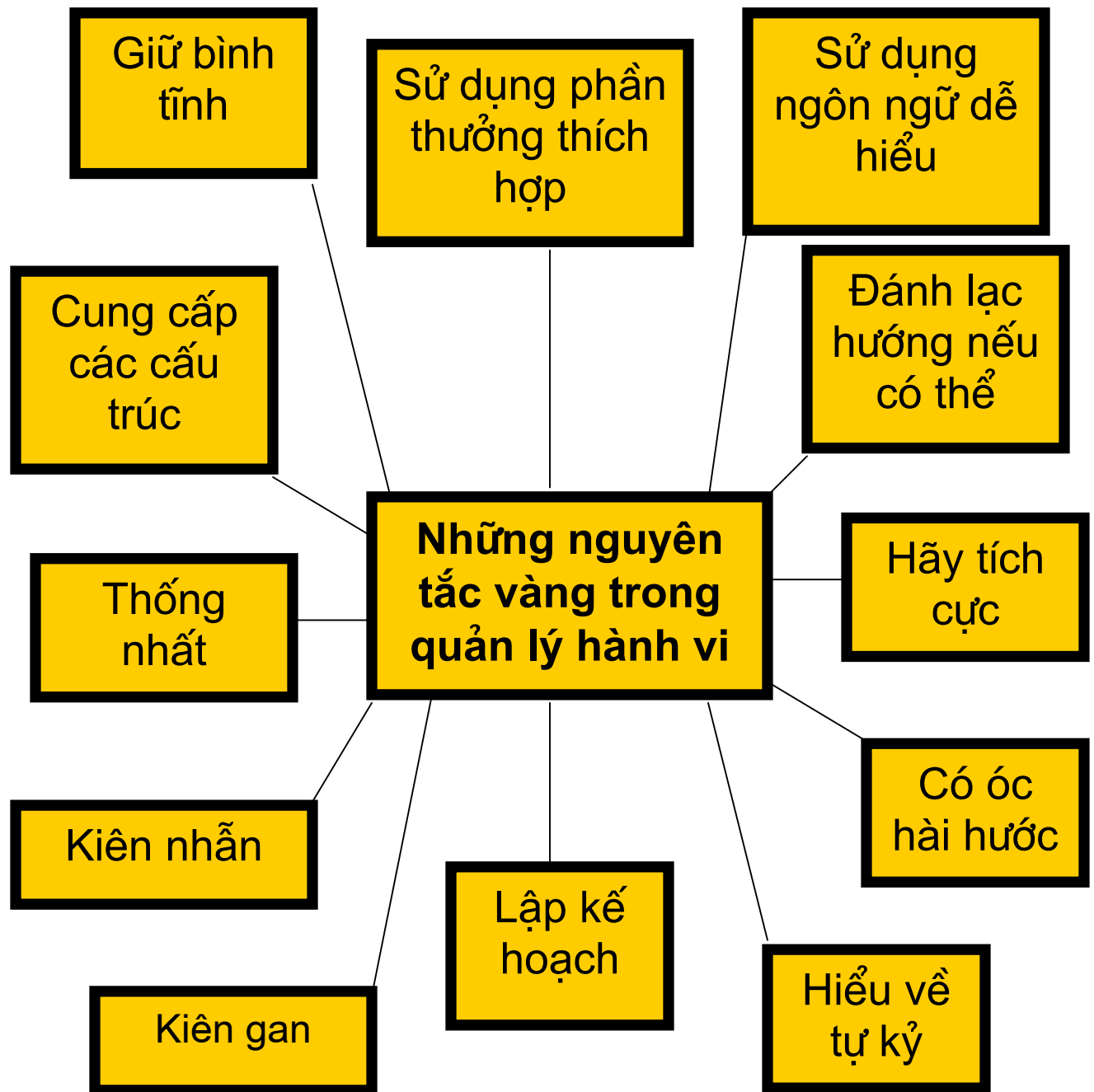
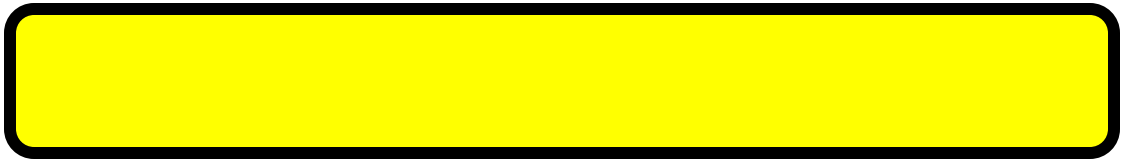
- Nếp sinh hoạt hàng ngày giúp gạt bỏ đi sự lo lắng
- Thời gian biểu bắt mắt và những chỉ dẫn viết sẽ làm giảm sự bối rối và làm cho những mong đợi trở nên rõ ràng hơn.
- Định sẵn những góc dành riêng cho những hoạt động riêng biệt nào đó. Ví dụ: bàn ăn cho bữa tối, ghế dựa để dành cho thời gian kể chuyện, v.v
- Sự thống nhất giúp trẻ hiểu được những mong đợi của người lớn. Ví dụ: sử dụng cùng một câu nói mỗi khi bạn đưa ra một yêu cầu nào đó.
- Việc thiết lập một giới hạn rõ ràng, ví dụ như giới hạn về thời gian sẽ làm giảm đi sự lo lắng và giúp trẻ hiểu. Ví dụ: Thêm một chuyện nữa rồi sau đó lên giường nhé.

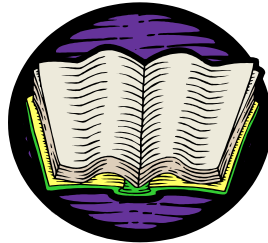
Ideas from TEACCH: Schopler 1995

Những nguyên tắc vàng

- Luôn giữ BÌNH TĨNH
- Hãy nghĩ tới NGÔN NGỮ: dùng tên để thu hút sự chú ý của trẻ, dùng các từ quan trọng, sử dụng các câu ngắn.
- Tạo CHƯƠNG TRÌNH CỐ ĐỊNH trong môi trường, ví dụ: sử dụng các biểu tượng, nếp sinh hoạt hàng ngày.
- NHÌN thế giới theo cách nhìn của trẻ. Liệu chúng có sợ, bối rối, hay tức giận hoặc không hiểu những gì mà chúng được yêu cầu không?
- Hãy RÕ RÀNG và TÍCH CỰC. Hãy nói những gì bạn muốn, không nói những gì bạn không muốn
- Dùng CÁCH ĐÁNH LẠC HƯỚNG khi bạn nhìn thấy vấn đề có thể đang nhen nhúm. Hãy khuyến khích một điều gì đó dễ chịu hơn.
- Hãy THỐNG NHẤT TRƯỚC SAU NHƯ MỘT, không được thay đổi nguyên tắc. Một khi bạn quyết định quản lý hành vi, hãy KIÊN NHẪN.
- Hãy luôn có ÓC HÀI HƯỚC. Thay đổi hành vi là một công việc rất khó, vì vậy hãy duy trì sự tích cực.
- Đừng mong đợi sự thay đổi chỉ trong một đêm. Sự thay đổi tích cực sẽ chỉ đến khi nó là kết quả của:
 - sự hiểu biết về tự kỷ và hành vi
 - lập kế hoạch
 - Thống nhất
 - Kiên nhẫn

Tài liệu tham khảo hữu ích

- *A First Guide to Asperger Syndrome-Một chỉ dẫn ban đầu về Hội chứng Asperger.*
publ. OAASIS, Brock House, Grigg Lane,
Brockenhurst,Hants. SO42 7RE
- *A Guide to Severe Challenging Behaviour-Hướng dẫn quản lý hành vi thách thức nghiêm trọng*
publ. OAASIS (see address above)
- *Meeting the needs of Children with Autistic Spectrum Disorders-Đáp ứng nhu cầu của Trẻ Phổ Tự kỷ* by Rita Jordan & Glenys Jones publ. David Fulton.
- *It Can Get Better :Dealing with Common Behaviour Problems in Young Autistic Children – Có thể tốt hơn: Giải quyết những hành vi có vấn đề ở trẻ nhỏ tự kỷ*
by Paul Dickinson & Liz Hannah publ. National Autistic Society
- *Autistic Spectrum Disorder-Rối loạn phổ tự kỷ*
by Diana Seach
publ. NASEN tel: 01827 311500
- *Asperger Syndrome- Hội chứng Asperger*
by V. Cumire, J. Leach, G. Stevenson ,publ. David Fulton